

Комунальний заклад «Осинівський освітній комплекс»
Ширяївської селищної ради Одеської області
(повне найменування підприємства із зазначенням підпорядкованості)

ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 25
для вчителя біології закладу загальної середньої освіти (ЗЗСО)

с. Осинівка
(місце видачі)

Комунальний заклад «Осинівський освітній комплекс»
Ширяївської селищної ради Одеської області

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. директора КЗ «Осинівський ОК»

Т.В. Топал

«_____» _____ 2019 р.

ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 25
для вчителя біології закладу загальної середньої освіти (ЗЗСО)

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. До роботи вчителем біології (далі — вчителем) допускаються особи, що мають спеціальну педагогічну освіту, підтверджену документом установленої форми (дипломом).

1.2. При влаштуванні на роботу в навчальний заклад вчитель повинен пройти попередній медичний огляд, при наступній роботі медогляди проходить періодично в терміни, встановлені МОЗ України.

1.3. З учителем проводяться інструктажі з охорони праці: вступний (при влаштуванні на роботу), первинний — на робочому місці, повторний (не рідше ніж один раз на 6 місяців).

1.4. За потреби (разове виконання завдань, не пов'язаних з основною роботою) проводиться цільовий інструктаж, а при зміні умов праці й нормативних правових актів з охорони праці, а також при нещасному випадку — позаплановий інструктаж.

1.5. Перед допуском до самостійної роботи вчитель повинен бути проінструктований:

- з пожежної безпеки в обсязі інструкції з пожежної безпеки в навчальному закладі. Учитель повинен знати порядок утримання території школи, її приміщень (у т. ч. евакуаційних шляхів), заходів щодо пожежної безпеки під час проведення навчально-виховного процесу, масових заходів і т. п. Не рідше ніж один раз на півріччя повинен брати участь у практичних тренуваннях з евакуації людей із приміщень на випадок пожежі;

- з правил надання медичної допомоги в обсязі інструкції першої долікарської допомоги потерпілим при нещасних випадках. Учитель повинен мати практичні навички надання першої медичної допомоги, знати місцезнаходження аптечки з медикаментами й перев'язочним матеріалом. Аптечка повинна знаходитися в місці, недоступному для учнів.

1.6. Якщо під час проведення занять вчитель використовує електроустаткування (прилади, пристосування, пристрої, комп'ютер тощо), він повинен пройти відповідне навчання з присвоєнням кваліфікаційної групи з електробезпеки .

1.7. Учитель біології повинен дотримуватися затвердженого в навчальному закладі режиму праці й відпочинку, а також вимагати його дотримання від учнів.

1.8. Учитель повинен виключити з використання в приміщенні для занять будь-які предмети й рослини (отруйні, колючі), які можуть негативно позначитися на здоров'ї учнів.

1.9. При виконанні своїх обов'язків вчитель піддається діям таких небезпечних і шкідливих факторів:

- психофізіологічна напруга;
- електронебезпека;
- пожежонебезпека;
- порушення мікрокліматичних умов у навчальному приміщенні;
- тривалі статичні навантаження;
- навантаження на опорну систему;
- фізичне травмування.

1.10. Учитель може вносити пропозиції щодо поліпшення й оздоровлення умов проведення навчально-виховного процесу для включення їх в угоду з охорони праці.

1.11. Учитель біології відповідає за безпечне проведення освітнього процесу, проводить інструктаж учнів на початку навчального року з реєстрацією в журналі обліку навчальних занять, а під час проведення позакласних і позашкільних заходів з обов'язковою реєстрацією в журналі встановленої форми відповідно до Положення про організацію та порядок розслідування нещасних випадків у навчально-виховних закладах.

1.12. Один раз на три роки вчитель проходить навчання на курсах підвищення кваліфікації з безпеки життєдіяльності .

1.13. Учитель повинен оперативно повідомляти директору або завгоспу про всі недоліки в забезпеченні освітнього процесу, що впливають негативно на здоров'я учнів, а також підвищують імовірність аварійної ситуації в навчальному закладі.

1.14. Учитель біології несе персональну відповідальність за життя й здоров'я учнів під час освітнього процесу.

1.15. Учитель біології негайно повідомляє директору про кожен нещасний випадок з учнями й співробітниками. При нещасних випадках першочергові дії вчителя повинні бути спрямовані на надання допомоги постраждалим й забезпечення безпеки учнів.

1.16. Знання й виконання вимог інструкції є посадовими обов'язками вчителя, а їхнє недотримання — порушенням трудової дисципліни, що веде до відповідальності, установлені законодавством України (дисциплінарна, матеріальна, карна).

2. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ

2.1. Перед початком занять у навчальному приміщенні вчитель біології повинен перевірити, як організовані робочі місця для учнів, а саме: відповідність нормам з охорони праці, правилам техніки безпеки й виробничої санітарії, а також віковим особливостям учнів.

2.2. Учитель повинен перевірити розміщення меблів у кабінеті і його укомплектованість з погляду своєї безпеки й безпеки учнів при проведенні освітнього процесу.

2.3. Перед допуском учнів у приміщення для занять, учитель повинен візуально перевірити корпуси й кришки електричних вимикачів і розеток на відсутність сколів і тріщин, а також оголених контактів проводів.

2.4. За необхідності використання устаткування, інструментів вчитель повинен перевірити їхню справність, наявність захисних засобів, відсутність травмонебезпечних ознак.

2.6 Щоразу перед проведенням практичних та лабораторних робіт, досліду вчитель біології повинен проінструктувати учнів про заходи безпеки життєдіяльності, пояснити причини, що призводять до нещасних випадків, і засоби щодо їх запобігання.

2.7. Перед початком занять із предмета, а також на початку нового навчального року вчитель біології повинен провести з учнями інструктаж з охорони праці при проведенні занять в кабінеті біології. При проведенні будь-яких занять учитель повинен активно пропагувати правильне ставлення до питань безпеки життєдіяльності (правила дорожнього руху, поведженні в побуті, у громадських місцях і т. п.) й охорони праці.

2.8. Учитель повинен ознайомити учнів з правилами експлуатації устаткування, інструментів, пристосувань, які використовуються в освітньому процесі, звертаючи особливу увагу на охорону праці.

2.9. При будь-яких порушеннях норм охорони праці в кабінеті учитель не повинен розпочинати роботу з учнями до усунення виявлених недоліків, що загрожують життю й здоров'ю учнів.

2.10. Учитель повинен оперативно довести до відома директора навчального закладу або заступника директора з навчально-виховної роботи про причини відміни занять у кабінеті.

2.11. Перед проведенням практичних, лабораторних робіт обов'язково проводити інструктаж учнів з БЖД із записом у класному журналі в змісті уроку.

3. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС РОБОТИ

3.1. Учитель біології повинен контролювати обстановку під час занять, дотримання учнями Інструкції з БЖД, забезпечувати безпечне проведення освітнього процесу.

3.2. Забороняється проведення занять у приміщеннях, не прийнятих в експлуатацію у встановленому порядку.

3.3. Під час занять у кабінеті біології повинна виконуватися тільки та робота, що передбачена розкладом і планом занять.

3.4. Усі види додаткових занять можуть проводитися тільки з відома директора або заступника директора з НВР.

3.5. Учитель повинен доводити до відома директора навчального закладу інформацію про всі недоліки в забезпеченні охорони праці вчителів і учнів, що знижують безпеку життєдіяльності й працездатність організму людини (недолік освітленості, несправність пускорегулюючої апаратури, люмінесцентних ламп, травмонебезпеку тощо).

3.6. Учитель несе безпосередню відповідальність за безпечний стан робочих місць, обладнання, приладів, інструментів, інвентарю тощо.

3.7. Використовувати обладнання, що передбачено Типовими переліками.

3.8. Учитель здійснює навчання та інструктаж учнів і вихованців з охорони праці під час робіт, що передбачені навчальними програмами.

3.9. Учителю забороняється виконувати будь-які види ремонтних робіт на робочому місці учнів або в приміщенні під час занять. Ремонт повинен виконувати спеціально підготовлений персонал установи (електромонтер, слюсар, електромеханік й ін.).

3.10. При проведенні занять, під час яких можливе загальне або місцеве забруднення шкіри учнів, учитель повинен особливо ретельно дотримуватися гігієни праці.

3.11. Якщо вчитель або учень під час занять раптово відчув себе нездоровим, необхідно вжити екстрені заходи:

- при порушенні здоров'я учня (запаморочення, непритомність, кровотеча з носа та ін.) учитель повинен надати йому необхідну першу долікарську допомогу, викликати медпрацівника або провести хворого в медпункт навчального закладу чи лікарні;
- при раптовому погіршенні здоров'я вчитель повинен довести до відома (через одного з учнів) директора навчального закладу (або його представника) про те, що трапилося. Подальші дії представника адміністрації зводяться до надання допомоги хворому вчителю й керівництва групою учнів протягом занять.

3.12. Учитель повинен застосовувати заходи дисциплінарного впливу на учнів, які свідомо порушують правила безпечного поведіння під час занять.

4. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ РОБОТИ

4.1. Після закінчення занять необхідно уважно оглянути приміщення.

4.2. Упорядкувати робоче місце. Покласти журнал, зошити, наочне приладдя й інші матеріали в установлене місце.

4.3. Звернути увагу на електроустаткування й електропроводку в приміщенні (наявність травмонебезпечних факторів). Закрити вікна, кватирки, вимкнути світло.

4.4. Якщо при проведенні занять протягом дня вчитель помітив які-небудь порушення з охорони праці, він зобов'язаний повідомити про це директору навчального закладу або представнику адміністрації.

4.5. У разі потреби вимити руки з використанням нейтральних миючих засобів.

4.6. Після закінчення занять організувати й проконтролювати одягання дітей, забезпечити їх вихід із навчального закладу.

4.7. Довести до відома директора навчального закладу про всі виявлені під час роботи недоліки.

5. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ В АВАРІЙНИХ СИТУАЦІЯХ

5.1. При будь-яких ознаках передаварійної ситуації (запах паленої ізоляції, дим, крики учнів, запах газу тощо) учитель повинен швидко оцінити обстановку, забезпечити безпеку учнів і надання їм необхідної допомоги. Потрібно перевірити наявність учнів за списком у місці збору, якщо довелося залишити приміщення для занять.

5.2. Діяти в аварійній ситуації потрібно за вказівкою директора навчального закладу (або його заступника) з обов'язковим дотриманням заходів особистої безпеки.

5.3. Евакуювати учнів з приміщення треба швидко, але без паніки й метушні, не допускати зустрічних і пересічних потоків людей, згідно плану евакуації, який є в приміщенні.

5.4. Залишаючи приміщення, необхідно відключити всі електроприлади й устаткування, вимкнути світло, щільно закрити двері, вікна, кватирки.

5.5. У разі травмування звернутися до медичного пункту. При нещасному випадку під час роботи персоналу навчального закладу або з учнем, негайно повідомити директора установи, надати першу долікарську допомогу, транспортувати потерпілого до медпункту, при необхідності викликати швидку медичну допомогу за телефоном 103.

5.6. Під час виникнення нещасного випадку – сприяти у проведенні його розслідування.

5.7. В аварійних ситуаціях, що представляють небезпеку для людей, в першу чергу необхідно поставити до відома директора навчального закладу.

5.8. У випадку виникнення пожежі:

- Викликати пожежну частину за номером «101»;
- терміново про виникнення аварійної ситуації повідомити керівника закладу освіти
- евакуювати учнів та вчителів згідно з розробленим планом евакуації школи, не допускати паніки;
- організувати роботу щодо збереження державного майна та цінних паперів;
- при появі сторонньої особи, яка застосовує протиправні дії щодо безпеки життєдіяльності, викличте міліцію за номером «102»;
- у випадку травмування дітей або працівників необхідно надати першу медичну допомогу, викликати швидку допомогу за номером «103» або звернутися до медичного працівника;

5.9. При виникненні аварійної ситуації повідомити керівника закладу .

5.10. У випадку травмування учасників освітнього процесу на робочому місці слід викликати медичного працівника і надати першу медичну допомогу. Повідомити директора ОК про нещасний

випадок і зберегти, по можливості, робоче місце таким, яким воно було на момент нещасного випадку, якщо це не загрожує життю та здоров'ю оточуючих та не призведе до аварії.

6. Надання долікарської медичної допомоги

Надання першої медичної допомоги треба починати з оцінки загального стану потерпілого і на підставі цього скласти думку про характер пошкодження.

6.1. Уразі різкого порушення або відсутності дихання, зупинки серця:

- негайно зробити штучне дихання;
- зовнішній масаж серця;
- викликати швидку медичну допомогу.

6.2. Дії при ураженні електричним струмом:

- негайно звільнити потерпілого від дії електричного струму, відключивши електрообладнання від джерела живлення, а при неможливості відключення – відтягнути його від струмоведучих частин за одяг або застосувавши підручний ізоляційний матеріал;
- за відсутності у потерпілого дихання і пульсу необхідно робити йому штучне дихання і непрямий (зовнішній) масаж серця, звернувши увагу на зіниці. Розширені зіниці свідчать про різке погіршення кровообігу мозку. При такому стані оживлення починати негайно, після чого викликати швидку медичну допомогу.

6.3. Дії при переломах, вивихах, ударах, розтягненні:

- при переломах і вивихах кінцівок необхідно пошкоджену кінцівку укріпити шиною, фанерною пластинкою, палицею або іншим подібним предметом. Пошкоджену руку також підвісити за допомогою перев'язки або хустки до шиї і прибинтувати до тулуба;
- при підозрі перелому хребта необхідно потерпілого покласти на дошку, не підіймаючи його, чи повернути потерпілого на живіт обличчям униз, наглядаючи при цьому, щоб тулуб не перегинався з метою уникнення ушкодження спинного мозку;
- при переломі ребер, ознакою якого є біль при диханні, кашлю, чханні, рухах, необхідно туго забинтувати груди чи стягнути їх тканиною під час видиху;

6.4. Дії при теплових опіках:

- при опіках вогнем, парою, гарячими предметами, ні в якому разі неможна відкривати пухирі, які утворюються, та перев'язувати опіки бинтом;
- при опіках I ступеня (почервоніння) обпечене місце обробляють ватою, змоченою етиловим спиртом;
- при опіках II ступеня (пухирі) обпечене місце обробляють спиртом, 3% марганцевим розчином або 5% розчином таніну;
- при опіках III ступеня (зруйнування шкіряної тканини) накривають рану стерильною пов'язкою та викликають лікаря.

6.5. Дії при кровотечі:

- необхідно підняти поранену кінцівку вгору, кровоточиву рану закрити перев'язувальним матеріалом, складеним у клубочок, придавити її зверху, не торкаючись самої рани, потримати протягом 4-5 хвилин; якщо кровотеча зупинилася, то, не знімаючи накладеного матеріалу, поверх нього покласти ще одну подушечку і забинтувати поранене місце;
- при сильній кровотечі, яку неможна зупинити пов'язкою, треба здавлювати кровоносні судини за допомогою згинання кінцівок у суглобах, а також пальцями, джгутом або закруткою; необхідно терміново викликати лікаря.

РОЗРОБИВ _____

Відповідальний за охорону праці

ПОГОДЖЕНО

Голова профспілки ОК _____